

FCI – Standard nr 166 / 30. 08. 1991 / D

SAKSA LAMBAKOER

(DEUTSCER SCHÄFERHUND)

PÄRITOLU: Saksamaa.

KEHTIVA ORIGINALSTANDARDI AVALDAMISE

AEG:

23.03.1991.

KASUTUS: Mitmekülgne töö-, karja- ja teenistuskoer.

.

FCI KLASSIFIKATSIOON:

Rühm 1

Lamba- ja karjakoerad

(välja arvatud šveitsi alpi karjakoerad).

Alarühm 1

Lambakoerad.

Töökatssetega.

LÜHIKENE AJALOOLINE ÜLEVAADE :

Saksa Lambakoerte Ühing (Verein für Deutsche Schäferhunde e.V), mis on Saksa Kennelliidu (Verband für das Deutsche Hundewesen-VDH) liige, ja kes kannab tõe loojana vastutust saksa lambakoera tõustandardi eest, avaldas oma 20. septembril 1899 Meini-äärses Frankfurdis peetud liikmeskonna esimesel üldkoosolekul A. Meyeri ja von Stephenitzi ettepanekul esimese saksa lambakoera standardi, mida täiendati VI üldkoosolekul 28. juulil 1901, XXII üldkoosolekul 17. septembril 1909 Kölnis, 5. septembril 1930 Wiesbadenis peetud eestseisuse ja volikogu istungil ning 25.märtsil 1961 aretustoimkonna ja juhtkonna ühisistungil. Saksa Lambakoerte Ühingute Maailmaliidu (Weltunion der Vereine für Deutsche Scäferhunde - WUSV) siseselt töötati läbi ja kinnitati 30.augusti 1976 WUSV-istungil; täiendatud ja katalogiseeritud kujul kinnitati eestseisuse ja volikogu koosolekul 23.-24. märtsil 1991.

Saksa lambakoer, kelle plaanipärase aretustööga alustati peale ühingu asutamist aastal 1899, on Kesk- ja Lõuna-Saksamaal omal ajal esinenud lambakoertest aretatud eesmärgiga luua teenistuskoer, kes vastaks oma eeldustelt veelgi paremini teenistuskoertele esitatavatele kõrgetele nõudmistele. Seda eesmärki silmas pidades seati kokku standard, mis määratleb saksa lambakoera kehaehituse, olemuse ja iseloomuomadused.

ÜLDMULJE:

Saksa lambakoer on keskmise kasvuga, veidi pikliku kehaehitusega, tugev ja hästi lihased; luustik on kuiv ja üldmulje koerast kompaktne.

OLULISED PROPORSIOONID :

Turjakõrgus on isastel 60 – 65 cm, emastel 55 – 60 cm. Kerepikkus ületab turjakõrgust umbes 10 – 17 % võrra.

KÄITUMINE / ISELOOM :

Saksa lambakoeral tuleb olla tasakaalustatud iseloomuga, tugeva närvikavaga, enesekindel, absoluutselt loomulik ja täiesti heatahtlik (väljaspool ärritavat olukorda), seejuures veel tähelepanelik ja kergesti õpetatav. Tal peab olema vaprust, võitlusindu ja teravust, et olla kõlblik tööks nii seltsi-, valve-, kaitse-, teenistus- kui karjakoerana.

PEA:

Pea on kiilukujuline ja proportsionaalne keha suurusega (pea pikkus umbes 40 % turjakõrgusest), ei ole tõmp ega ka venitatud, üldmuljelt kuiv, kõrvade vahelt mõõduka laiusega. Laup on nii eest kui ka küljelt vaadates ainult veidi kumerdunud ja sellel ei ole laubavagu või on see vaid nõrgalt väljendunud.

Peapiirkonna ja näopiirkonna suhe on 50 % : 50 %. Koljuosa laius vastab ligikaudu koljuosa pikkusele. Pealtvaates läheb kolju kõrvadest alates ninapeegli suunas ühtlaselt ahenedes sujuva joonega üle kaldus asetseva ja mitte teravalt esile tuleva laubalõike kiilukujuliseks näo-osaks (koonuks). Nii üla- kui alalõuad on tugevad.

Ninaselg on sirge, nii nõgusus kui ka kühm on ebasoovitavad. Mokad on tihked, hästi sulguvad ja tumedat värvi.

Ninapeegel : Peab olema must.

Lõuad / Hambad : Hammastik peab olema tugev, terve ja täielik (42 hambaga valemis). Saksa lambakoeral on käärtaoline hambumus, s.t lõikehambad peavad kääridetaoliselt lõikuma, kusjuures ülemised lõikehambad libisevad kääride moodi üle alumiste lõikehammaste. Veaks loetakse nii üle-, ala- kui ka otsehambumus, samuti nagu suured vahed hammaste vahel (lünklikud hambad). Ka lõikehammaste asetsemine sirges reas on viga. Lõualuud peavad olema hästi arenenud, et hambad saaksid sellesse kindlalt kinnituda.

Silmad : Keskmise suurusega, mandlikujulised, veidi viltuse asetusega ja mitte punnis. Silmavärv peab olema võimalikult tume. Ebasoovitavad on heledad ja koera ilmet rikkuvalt lõikava pilguga silmad.

KÕRVAD :

Saksa lambakoeral on keskmise suurusega püstised kõrvad, mis on ühesuguselt üles poole kikkis (mitte külgede suunas laiali). Need on teravneva kujuga ning ettepoole suunatud. Rippuvad ja lontis kõrvad on viga. Liikumisel või ka rahulikus olekus pead mööda taha poole kokku volditud kõrvad ei ole viga.

KAEL :

Kael peab olema tugev, hästi lihaseline ja ilma lõdva kurgunahata (kaelalott). Kerega liitumise nurk (horisontaali suhtes) on ca 45 °.

KERE:

Ülajoon kulgeb kaelatüvest alates üle hästi arenenud turja ja üle horisontaalse, vaid üsna vähe laskuva selja kuni kergelt laskuva laudjani ilma nähtavate jõnksudeta. Selg on kindel, tugev ja hästi lihaseline. Nimme (lanne) on arenenud laiaks ja tugevaks ning on hästi lihaseline. Laudjas peab olema pikk ja kergelt laskuv (umbes 23 ° horisontaali suhtes) ning ülajoon peab ilma jõnksuta sabaüveks üle minema.

Rindkere : Rind peab olema mõõduka laiusega, alarind võimalikult pikk ja selgelt piiritletud. Rinnasügavus moodustab turjakõrgusest ligikaudu 45 kuni 48 %.

Roided on mõõdukalt kaarduvad, tünnikujuline rinnakorv on sama suur viga nagu ka lamedad roided.

SABA:

Saba ulatub vähemalt kannaliigeseni, samas ka mitte allapoole poolest põia kõrgusest. See on alumiselt küljelt

veidi pikema karvaga ja kergelt kaardudes allasuunas laskuv. Erutudes ja liikumisel saba siiski tõuseb tugevasti, kuid ei ületa horisontaaljoont. Operatiivsed korrektuurid on keelatud.

JÄSEMED

ESIJÄSEMED :

Esijäsemed on igast suunast vaadates sirged, eestvaates absoluutselt paralleelsed. Labaluu ja õlavars on ühepikkused ning keskmise tugevusega lihastega kindlalt kerele liitunud. Labaluu ja õlavarreluu vaheline nurk on ideaalis 90° , tavaliselt aga kuni 110° .

Küünarnukid ei tohi seistes ega liikumisel olla välja pööratud ega samuti ka külgedesse sisse surutud. Küünarvarred on igast suunast vaadates sirged ja omavahel absoluutselt paralleelse seisuga, kuivad ja tiheda lihastikuga. Kämbla pikkus on umbes $1/3$ küünarvarre pikkusest ning ta asetseb selle suhtes umbes 20 kuni 22° nurga all. Niisamuti nagu liiga kaldus kämblad (rohkem kui 22°), nii ka liiga püstised kämblad (vähem kui 20°) mõjutavad koera töövõimet, peamiselt vastupidavust.

Käpad : Käpad on ümarad, hästi kokku surutud ja kumerad, padjandid on kõvad, kuid mitte haprad. Küüned on tugevad ja tumedat värvi.

TAGAJÄSEMED :

Tagajalgade seis on veidi tahulatuv, kusjuures tagantvaates on tagajalad omavahel paralleelsed. Reied ja sääred on ühepikkused ja asetsevad omavahel ca 120° nurga all, kintsud on tugevad ja hästi lihaselised.

Kannaliigesed on hästi arenenud ja kindlad, põiad paiknevad püstiselt otse kannaliigeste all.

Käpad on kokkusurutud, veidi kumerdunud, padjandid on kõvad ja tumedat värvi, küüned tugevad, kumerad ja samuti tumedad.

LIIKUMINE :

Saksa lambakoer on traavija. Jalad peavad oma pikkuses ning liigesenurgad omavahel nii kooskõlas olema, et ta suudaks ilma seljajoont oluliselt muutmata tagajala kere alla tuua ning esijala niisama pikalt ette välja sirutada. Igasugune tendents tagajalgade ülenurgitumisele vähendab tugevust ja vastupidavust ning seega mõjutab ka kasutuskõlblikkust. Kehaehituse korrektsed proportsioonid ning nurgad võimaldavad suure ulatusega, madalalt maadligi liikumist, millest jääb väsimatu mulje. Ette sirutatud pea ja veidi tõstetud sabaga ühtlase ja rahuliku traavi korral tekib kõrvaotstest üle kukla ja selja kuni saba tipuni kulgev pehmelt kaarduv katkematu ülajoon.

NAHK :

Nahk on (lõdvalt) liibuv, siiski ilma volte moodustamata.

KARVKATE :

KARVA STRUKTUUR:

Saksa lambakoerale korrektne karvkate on alusvillaga kahekihiline karvastik. Kattekarv peab olema võimalikult tihe, sirge, karm ja tihedalt liibuv. Peas, v.a kõrvade sisepinnad, jalgade esikülgedel, käppadel ja varvastel on karv lühike. Kael on veidi pikema ja tugevama karvaga. Jalgade tagakülgede poole karv pikeneb kuni randme- ja kannaliigesteni, kintsude tagumistel pooltel moodustab karv mõõdukad püksid.

VÄRVUS:

Must koos roostepruunide, pruunide, kollaste kuni helehallide märgistega. Ühevärviline must või hall, hall ka tumedama looritusega. Must sadul ja mask. Vähe silmatorkavad, väikesed valged märgised ning ka heledad jalgade siseküljed on lubatud, kuid ebasoovitavad.

Ninapeegel peab olema kõikide värvuste puhul must. Maski puudumine, hele kuni lõikav silmade värv, nagu ka hele kuni valkjas märgisevärv rinnal ja jalgade sisekülgedel, heledad küüned ja punane sabaots tuleb hinnata pigmendi puudulikkuseks.

Alusvillal on kerge hall toon. Valge värv ei ole lubatud.

SUURUS / KEHAKAAL :

<u>Isased :</u>	turjakõrgus	60 kuni 65 cm
	Kehakaal	30 kuni 40 kg,
<u>Emased :</u>	turjakõrgus	55 kuni 60 cm
	Kehakaal	22 kuni 32 kg

VEAD:

Igat kõrvalekallet eeltoodud punktidest tuleb käsitleda veana, mille aste sõltub otseselt kõrvalekalde ulatusest.

RASKED VEAD :

Kõrvalekalded eelpool kirjeldatud tõulistest tunnustest, mis mõjutavad kasutuskõlblikkust.

Kõrvavead : liiga madalal pea külgedel asetsevad kõrvad, murdunud kõrvad, hajali asetsevad kõrvad, pehmed kõrvad.

Oluline pigmendipuudus.

Üldine konditsioon nõrkus ja lõtvus.

Hambavead : kõik kõrvalekalded käärtaolisest hambumusest ja hammaste puudumine, mis ei käi veel diskvalifitseerivate vigade alla.

DISKVALIFITSEERIVAD VEAD :

- A: Nõrga iseloomuga, kurjad ja nõrganärvilised koerad.
- B: Tõestatult raskekujulise puusaliigese düsplaasiaga koerad.
- C: Ühe- või mõlemapoolne peitmunandilisus, ka selgelt erinevate, nt kõhetunud munanditega koerad.

- D: Kõrvade ja saba kuju moonutavad defektid.
- E: Arenguhäiretega koerad.
- F: Hambavigadega koerad järgmiste hammaste puudumisel:
 - üks PM1 ja veel mingi hammas või
 - üks kihv või
 - üks PM4 või
 - üks M1 või M2 või
 - kokku kolm või enam hammast.
- G: Lõualuude vigadega koerad:
 - ülehambumus 2 mm või enam,
 - alahambumus,
 - otsehambumus kogu lõikehammaste rea ulatuses.
- H: Rohkem kui 1 cm võrra üle- või alamõõdulised koerad.
- I: Albiinod.
- J: Valge karvavärvus (ka tumedate silmade ja küünthe korral).
- K: Pikk karvkate (pikk, pehme, mitte täiesti liibuv kattekarv koos alusvillaga, karvanarmad kõrvade taga ja jalgadel, kohevad püksid ja kohev saba koos alapoolse narmastusega).
- L: Pikakarvalisus (pikk, pehme kattekarv ilma alusvillata, sageli veel seljal lahku jaotuv, karvanarmad kõrvade taga ja sabas).

Märkus : Isastel peab olema kaks nähtavalt arenenud ja täielikult munandikotti laskunud munandit.

Maret Kärsti tõlge

saksakeelsest originaalst, august 2004

heaks kiidetud EKL juhatuses 14.10.2004 protokoll nr 10